

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

เนื้อหาของบทนี้ประกอบด้วย

1. ประชากรและตัวอย่าง
 - ก. ลักษณะทั่วไปของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์และ เดอะ เนชั่น
 - ข. ประชากร
 - ค. การเลือกตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การทดสอบ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและตัวอย่าง

- ก. ลักษณะทั่วไปของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์และ เดอะ เนชั่น

บางกอกโพสต์

1. ที่ตั้งสำนักงาน 136 อาคารบางกอกโพสต์ ถนน ๗ ระนอง คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
2. เจ้าของ บริษัทโพสต์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
3. บรรณาธิการ นายพิชัย ชื่นสุขสวัสดิ์*
4. ยอดจำหน่าย ประมาณ 50,172 ฉบับต่อวัน**

* แทนนายไพศาล ศรีจรัสจรรยา ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2537

** สอนถามจากฝ่ายประชาสัมพันธ์บางกอกโพสต์ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2537 เป็นตัวเลขที่สำรวจโดย Audit Bureau of Circulations (ABC) ของสหรัฐอเมริกา ยอดขายดังกล่าวเป็นค่าเฉลี่ยตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 31 ธันวาคม 2536

5. ประวัติความเป็นมาโดยย่อ*

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2489 ชาวอเมริกันชื่อ อเล็กซานเดอร์ แมคโดนัลด์ (Alexander McDonald) ได้ร่วมกับคนไทย 8 คน คือ ดร.ทวี ตเวทิกุล ร้อยเอกวิลาศ โอสถานนท์ นายอาจินต์ อุณหพันธ์ หลวงดำรงดุริตเลช นายชวาลา สุกุมลพันธ์ และนายประสิทธิ์ จุลิตานนท์ ได้ก่อตั้งบริษัท The Post Publishing Company Limited เพื่อดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์ Bangkok Post เริ่มพิมพ์ออกจำหน่ายเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2489

หลังจากดำเนินกิจการได้ 2 ปี ผู้ถือหุ้นก็เริ่มมีความเห็นขัดแย้งกัน และบางคนก็ได้ถอนหุ้นออกไป นายแมคโดนัลด์ (ซึ่งผู้ร่วมงานมักเรียกว่า " นายแมค ") จึงต้องซื้อหุ้นที่มีผู้ถอนออกไปทั้งหมด

ในปี พ.ศ. 2492 " นายแมค " พนมรสุมทางการเมือง และต้องเดินทางออกนอกประเทศตามคำสั่งของ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจขณะนั้น จึงจำเป็นต้องขายหุ้นทั้งหมดให้นักลงทุนชาวเยอรมัน และได้มอบตำแหน่งบรรณาธิการให้นายแฮรี เฟรดเดอริก (Hary Frederick)

ในปี พ.ศ. 2506 ลอร์ดทอมสัน (Lord Thomson of Fleet Street) เจ้าของบริษัท Thomson Equitable Corporation Limited ได้ซื้อกิจการ โดยถือหุ้นกว่าร้อยละ 90 ของทุนจดทะเบียนบริษัท อนึ่งลอร์ดทอมสันเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ London Times ของอังกฤษ และหนังสือพิมพ์ทั่วโลกอีกกว่า 150 ฉบับ

* เรียบเรียงจาก งาน วิบูลย์ศรี และ ดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2530: 45 - 46), ตลาดนหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2535: 783 - 784; 2537: 371), หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น วันที่ 5 พฤษภาคม 2537 (หน้า B1) และสำนักพิมพ์ดอกเบี๋ย (2534: 291-292)

ในปี พ.ศ. 2514 บริษัทโพสต์ ตับลีซซิง ภายใต้การนำของลอร์ดทอมสัน ได้ร่วมกับ บริษัทเวิลด์เพรส จำกัด (เจ้าของหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ Bangkok World ซึ่งกำลัง ประสบการขาดทุน) ก่อตั้งบริษัทอัลลายด์ นิวส์เพเพอร์ จำกัด เพื่อรับช่วงดำเนินการ หนังสือพิมพ์จากทั้ง 2 บริษัท และได้จัดพิมพ์และจำหน่าย Bangkok Post ภาคเข้ากับ Bangkok World ภาคย่อย (หนังสือพิมพ์ฉบับนี้เลิกจำหน่ายในเดือนสิงหาคม 2530 เนื่องจากไม่สามารถฟื้นตัวจากสภาพขาดทุนอย่างหนัก)

ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2527 บางกอกโพสต์ได้ถูกโอนเข้าไปอยู่ในความควบคุมของ บริษัทโพสต์ ตับลีซซิง อีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่มีการปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานของบริษัท ในกลุ่ม

วันที่ 27 ธันวาคม 2527 โพสต์ ตับลีซซิง ได้เข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และได้เปลี่ยนชื่อและสถานะของบริษัทฯ จากบริษัทจำกัด เป็น บริษัทมหาชนจำกัด (public limited company) เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2536

ปัจจุบัน บางกอกโพสต์เป็นหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษที่เก่าแก่ที่สุดในรัชกาล ปัจจุบัน ผู้ถือหุ้นใหญ่ขณะนี้อยู่ประกอบด้วย*

1. หนังสือพิมพ์ South China Morning Post ของฮ่องกง
2. บริษัทสนธิเวียน จำกัด
3. กลุ่มบริษัทอิตัลไทย
4. ตระกูลจิราดิวัฒน์
5. ธนาคารกรุงเทพ

คณะกรรมการประกอบด้วย

- ประธานกรรมการ	นายอำนาจ ปันยารชุน
- ประธานคณะกรรมการบริหาร	นายสุทธิเกียรติ จิราดิวัฒน์

* เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 รายแรก ณ วันที่ 11 เมษายน 2537

- รองประธานกรรมการบริหาร นายวิลลี่ ฮัลโลเวย์
- กรรมการผู้จัดการ นายไนเจล เอียน โอกินส์
- กรรมการบริหาร นายไพศาล ศรีจรัสจรรยา
- นายอดิศร จระณะจิตต์
- นายเอียน เจมส์ พอเซท
- นายจอห์น แวน เคอร์ ลินเคน
- กรรมการมี 10 คน เป็นชาวไทย 8 ชาวต่างประเทศ 2

เดอะเนชั่น

1. ที่ตั้งสำนักงาน 44 หมู่ 10 ถนนบางนา - ตราด ก.ม.ที่ 4.5
บางนา พระโขนง กรุงเทพฯ 10260
2. เจ้าของ บริษัทเนชั่น พับลิชชิ่ง กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
3. บรรณาธิการ นายเทพชัย หย่อง
4. ยอดจำหน่าย ประมาณ 40,953 ฉบับต่อวัน*
5. ประวัติความเป็นมาโดยย่อ**

ในปี พ.ศ. 2514 หลังจากที่หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ 2 ฉบับในขณะนั้น คือ Bangkok Post และ Bangkok World ได้รวมตัวกัน ภายใต้การนำของลอร์ดทอมสัน นักหนังสือพิมพ์ชาวไทยกลุ่มหนึ่งจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ เช่น นายธรรมบุญ มหาเปารยะ

* เป็นตัวเลขจากหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ฉบับวันที่ 5 พฤษภาคม 2537 (หน้า B1) ยอดจำหน่ายดังกล่าวสำรวจและรับรองโดย ABC เช่นเดียวกับบางกอกโพสต์

** เรียบเรียงจากจำนง วิบูลย์ศรี และ ดวงทิพย์ วารินทร์ (2530: 47 - 48), ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2535: 773 - 774; 2537: 367), รายงานประจำปี 2533 ของบริษัทเดอะเนชั่น พับลิชชิ่ง กรุ๊ป จำกัด, สำนักพิมพ์ดอกเบี๋ย (2534: 299 - 300)

นายสุทธิชัย หยุ่น และ ม.ร.ว.สุนิดา บุญรัตพันธุ์ ได้ร่วมกันก่อตั้งบริษัทเดอะเนชั่น จำกัด เพื่อจัดทำหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษฉบับใหม่ ชื่อ " The Voice of the Nation " เริ่มออกจำหน่ายเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2514 นับว่าเป็นหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษฉบับแรกที่ตั้งดำเนินงานโดยคนไทย

ต่อมาในวันที่ 8 ตุลาคม 2519 หนังสือพิมพ์ " เดอะวอยซ์ออฟเดอะเนชั่น " ถูกสั่งปิดกิจการ โดยคำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 พร้อมด้วยหนังสือพิมพ์อื่น ๆ อีก 13 ฉบับ คือ ประชาชาติรายสัปดาห์ ประชาชาติรายวัน ประชาธิปไตย มหานคร สยามนิกร ไก่หัวเป่า หนานเฉียนเป่ารายวัน ฮั่วกวงเป่า เอี่ยมเป่ารายวัน จิงคองเอียนรายวัน เหลียงหยิง ซิงฝู่เป่า และหงฮั่วยิดเป่า

หลังจากถูกปิดไป 1 เดือน ในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2519 ม.ร.ว.สุนิดา บุญรัตพันธุ์ นายสุทธิชัย หยุ่น นายटनाชัย ศีรพัฒน์วงศ์ และนายเชวง จริยพิสูทธิ์ ได้ร่วมกันตั้งบริษัทปิสซิเนสรีวิว จำกัด เพื่อจัดทำหนังสือพิมพ์ " เดอะเนชั่นรีวิว " (The Nation Review) จนกระทั่งวันที่ 1 กรกฎาคม 2528 ได้เปลี่ยนชื่อหนังสือพิมพ์เป็น " เดอะเนชั่น "

ในเดือนมีนาคม 2531 ได้เปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น " บริษัทเนชั่น ทับลิชซิ่ง กรุ๊ป จำกัด " และเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2531 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2536

ผู้ถือหุ้นใหญ่ปัจจุบัน ประกอบด้วย*

1. นายटनाชัย ศีรพัฒน์วงศ์
2. นายสุทธิชัย หยุ่น
3. บริษัทไมเคอร์น ลิฟวิ่ง จำกัด

* ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 รายแรก ณ วันที่ 8 เมษายน 2537

4. Dow Jones & Company Inc. (นิวยอร์ก)

5. นางสุมาลี คาลสัน

คณะกรรมการประกอบด้วย

- ประธานกรรมการ	นายटनाชัย วีรพัฒน์วงศ์
- บรรณาธิการอำนวยการ	นายสุทธิชัย หยุ่น
- กรรมการผู้อำนวยกา	นายชนะชัย ล้นดิชัยกุล
- กรรมการ	ม.ร.ว.สุจินดา กิตติยากร
	นายสุเมธ ชุ่มสาย
	นางวิไล ฉันทันต์วีศรี
	นางวรางคณา กัลยาณประคิษฐ

๑. ประชากร การวิจัยนี้ ศึกษาความยากง่ายของเนื้อหาหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ โดยเน้นที่ลักษณะการเขียน (writing style) เป็นสำคัญ ไม่ได้เน้นศึกษาผู้อ่านหรือลักษณะตัวพิมพ์แต่อย่างใด ประชากรในการศึกษานี้ก็คือ ช่าง และบทความของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์และเดอะเนชั่น ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2535 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2536 รวม 12 เดือน ประชากรที่ทำการศึกษา มี 5 ลักษณะ ดังนี้

1. ช่างการเมือง
2. ช่างเศรษฐกิจ
3. ช่างกีฬา
4. ช่างบันเทิง - ช่างสังคม
5. บทบรรณาธิการ

ค. การเลือกตัวอย่าง เนื่องจากประชากรที่เป็นเป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้มีมาก ไม่สามารถศึกษาได้ครบทุกหน่วย จึงจำเป็นต้องสุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ในแต่ละเดือนได้เลือกตัวอย่างมาศึกษาชื่อฉบับละ 2 ฉบับ เดือนที่เป็นเลขคี่ ตัวอย่างมาจากหนังสือพิมพ์สัปดาห์แรกและสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน ส่วนเดือนที่เป็นเลขคู่ ตัวอย่างมาจากหนังสือพิมพ์ในสัปดาห์ที่ 2 และที่ 4 ในเดือนแรก (กรกฎาคม 2535) เป็นฉบับวันจันทร์และอังคาร ส่วนเดือนที่ 2 เป็นฉบับวันพุธและพฤหัสบดี จะนับเรียงไปเช่นนี้จนถึงเดือนสุดท้าย (มิถุนายน 2536)

จากวิธีข้างต้น ได้หนังสือพิมพ์มาศึกษาทั้งสิ้น ชื่อฉบับละ 24 ฉบับ (รวม 2 ชื่อฉบับ เป็นจำนวน 48 ฉบับ) ประกอบด้วยหนังสือพิมพ์ของวันที่ต่อไปนี้

- เดือนที่ 1 (กรกฎาคม 2535) จันทร์ที่ 6 และอังคารที่ 21
- เดือนที่ 2 (สิงหาคม 2535) พุธที่ 12 และพฤหัสบดีที่ 27
- เดือนที่ 3 (กันยายน 2535) ศุกร์ที่ 4 และเสาร์ที่ 19
- เดือนที่ 4 (ตุลาคม 2535) อาทิตย์ที่ 11 และจันทร์ที่ 26
- เดือนที่ 5 (พฤศจิกายน 2535) อังคารที่ 3 และพุธที่ 18
- เดือนที่ 6 (ธันวาคม 2535) พฤหัสบดีที่ 10 และศุกร์ที่ 25
- เดือนที่ 7 (มกราคม 2536) เสาร์ที่ 2 และอาทิตย์ที่ 17
- เดือนที่ 8 (กุมภาพันธ์ 2536) จันทร์ที่ 8 และอังคารที่ 23
- เดือนที่ 9 (มีนาคม 2536) พุธที่ 3 และพฤหัสบดีที่ 18
- เดือนที่ 10 (เมษายน 2536) ศุกร์ที่ 9 และเสาร์ที่ 24
- เดือนที่ 11 (พฤษภาคม 2536) อาทิตย์ที่ 2 และจันทร์ที่ 17
- เดือนที่ 12 (มิถุนายน 2536) อังคารที่ 8 และพุธที่ 23

2. ในแต่ละฉบับได้เลือกตัวอย่าง ดังนี้

ก) ข่าวการเมือง มี 2 ข่าว คือ ข่าวนำ (lead story) ในหน้าแรกของฉบับ (ข่าวใหญ่สุดประจำวัน) และในหน้าแรกของข่าวต่างประเทศ ในกรณีที่ข่าวนำไม่ใช่ข่าวการเมือง ก็จะเลือกข่าวที่มีความสำคัญรองลงไป แต่เป็นข่าวการเมือง

ข) ข่าวธุรกิจ มี 2 ข่าว คือ ข่าวนำในหน้าแรกของส่วนข่าวธุรกิจ (Business section) ซึ่งมักเป็นข่าวในประเทศ และเขียนโดยนักเขียนของหนังสือพิมพ์เอง และข่าวนำในหน้าแรกของข่าวธุรกิจต่างประเทศ (ทั้งบางกอกโพสต์และเดอะเนชั่น เรียกส่วนนี้ว่า World Business)

ค) ข่าวกีฬา มี 2 ข่าว จากปกหลังของส่วน (section) แรก ประกอบด้วยข่าวนำและข่าวรอง* ถ้าข่าวนำมาจากสำนักข่าวต่างประเทศ อีกตัวอย่างหนึ่งจะมาจากข่าวรองที่เขียนโดยนักเขียนของหนังสือพิมพ์ หากข่าวนำเขียนโดยนักเขียนของหนังสือพิมพ์ ก็จะเลือกข่าวรองที่มาจากสำนักข่าวต่างประเทศ

ง) ข่าวบันเทิง - ข่าวสังคม มี 2 ข่าว จากหน้าข่าวบันเทิง - สังคม** ในส่วนที่ 3 ของหนังสือพิมพ์ ซึ่งบางกอกโพสต์เรียกว่า Outlook (หรือ Leisure ในวันอาทิตย์) และเดอะเนชั่นเรียกว่า Focus (หรือ Sunday Focus ในวันอาทิตย์)

ตัวอย่างของข่าวบันเทิง - ข่าวสังคม ประกอบด้วยเรื่องที่เขียนโดยกองบรรณาธิการ และเรื่องจากสำนักข่าวต่างประเทศ อย่างละ 1 เรื่อง โดยเลือกจากเรื่องที่อยู่หน้าแรก หากยังไม่ครบตามจำนวนที่ต้องการ ก็จะไปหาจากปกหลัง และหน้าที่อยู่

*พิจารณาจากขนาดของหัวข้อข่าว (รองจากข่าวนำ) และตำแหน่งของข่าว (อยู่ในระดับสูง)

**ในที่นี้หมายถึงเรื่องเกี่ยวกับภาพยนตร์ คนตรี ศิลปะ และคนดังในสังคม

ด้านในต่อไป* จนครบ 2 เรื่อง

จ) บทบรรณาธิการ มี 1 เรื่อง จากหน้าบทบรรณาธิการ

ในบางวันอาจจะได้ข่าวและบทบรรณาธิการไม่ครบตามจำนวนที่
ต้องการ (วันละ 9 เรื่อง) เนื่องจากเนื้อหาที่ต้องการศึกษาไม่มีในหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น
เช่น บางกอกโพสต์ไม่มีบทบรรณาธิการในวันเสาร์ หรือเดอะเนชั่นฉบับวันที่ 2 มกราคม
2536 ไม่มีข่าวธุรกิจ เป็นต้น

3. ในแต่ละเรื่องจะเลือกตัวอย่างที่ประกอบด้วยคำ 100 คำ ตัวอย่าง
จะมาจาก 3 ส่วนของเรื่อง คือ ตอนต้น ตอนกลาง และตอนท้าย

ก) ตอนต้น เป็นตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์ในเดือนกรกฎาคม ถึง
ตุลาคม 2535

ข) ตอนกลาง เป็นตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์เดือนพฤศจิกายน
2535 ถึง กุมภาพันธ์ 2536

ค) ตอนท้าย เป็นตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์เดือนมีนาคม ถึง
มิถุนายน 2536

4. ในการนับคำ 100 คำ เพื่อนำมาเป็นตัวอย่าง** จะเริ่มนับจาก
คำแรกของย่อหน้าเสมอ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

* เนื้อหาในส่วนของหนังสือพิมพ์ มีเรื่องที่ไม่ใช่ข่าวบันเทิง - ข่าวสังคมรวมอยู่ด้วย
เช่น เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ปัญหาสังคม ฯลฯ

** ในที่นี้ " คำ " หมายถึง ตัวอักษร หรือตัวเลข ซึ่งถูกแยกออกจากกันด้วย
ช่องว่าง (โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 2 หัวข้อ " สูตรประเมินระดับความยากง่ายต่อการอ่าน
ของ Flesch และ Gunning ")

ก) ในการเลือกตัวอย่างจากต้นเรื่อง จะเริ่มนับจากคำแรกของ
ย่อหน้าแรก ถึงคำที่ 100

ข) ในการหาตัวอย่างจากกลางเรื่อง ในขั้นแรกจะหาย่อหน้าซึ่ง
อยู่ประมาณกลางเรื่อง เสียก่อน โดยดำเนินการดังนี้

1) นับจำนวนย่อหน้าทั้งหมด ในกรณีที่มีจำนวนย่อหน้าเป็นคู่
จะหารจำนวนย่อหน้าด้วย 2 แล้วลบด้วย 1 ก็จะได้ย่อหน้าที่ต้องการ เช่น เรื่องที่มี 12
ย่อหน้า จะเริ่มนับจากย่อหน้าที่ 5

2) ในกรณีที่มีจำนวนย่อหน้าเป็นเลขคี่ จะบวกจำนวนย่อหน้า
ด้วย 1 ก่อน แล้วนำไปหารด้วย 2 และลบด้วย 1 ตามลำดับ เช่น เรื่องที่มี 13 ย่อหน้า จะ
เริ่มนับจากย่อหน้าที่ 6

3) สำหรับเรื่องที่มีน้อยกว่า 9 ย่อหน้า เมื่อหารจำนวน
ย่อหน้าด้วย 2 แล้ว จะไม่ลบด้วย 1 เช่น เรื่องที่มี 8 ย่อหน้า จะเริ่มนับจากย่อหน้าที่ 4
ถ้าหากจำนวนย่อหน้าเป็นเลขคี่ ก็จะบวกด้วย 1 ก่อน แล้วจึงหารด้วย 2 (แต่ก็จะไม่ลบด้วย
1 เช่นกัน)

เมื่อได้ย่อหน้าที่ต้องการแล้ว ก็จะเริ่มนับจากคำแรกของ
ย่อหน้านั้นไปจนถึงคำที่ 100

ค) ในการหาตัวอย่างจากท้ายเรื่อง เริ่มนับจากตอนต้นของ
ย่อหน้าท้าย ๆ ให้ครบ 100 คำ (มักจะเป็น 3 - 5 ย่อหน้าสุดท้าย ขึ้นอยู่กับความยาวของ
ย่อหน้า)

การวิจัยนี้รวบรวมตัวอย่างข้อเขียนได้ทั้งสิ้น 409 ตัวอย่าง จากบางกอกโพสต์ 199 ตัวอย่าง และจากเดอะเนชั่น 210 ตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง ๕ จำนวนตัวอย่างแยกตามประเภทของเนื้อหา

ประเภทของเนื้อหา	จำนวน (ตัวอย่าง)	
	บางกอกโพสต์	เดอะเนชั่น
1. ข่าวการเมืองโดยกองบรรณาธิการ	24	24
2. ข่าวการเมืองจากสำนักข่าวต่างประเทศ	24	24
3. ข่าวธุรกิจโดยกองบรรณาธิการ	21 [*]	23 ⁺
4. ข่าวธุรกิจจากสำนักข่าวต่างประเทศ	24	23 ⁺
5. บทบรรณาธิการ	21 ^{**}	23 ⁺
6. ข่าวกีฬาโดยกองบรรณาธิการ	24	22 ⁺⁺
7. ข่าวกีฬาจากสำนักข่าวต่างประเทศ	24	24
8. ข่าวบันเทิง - สังคมโดยกองบรรณาธิการ	21 ^{***}	23 ^{***}
9. ข่าวบันเทิง - สังคมจากสำนักข่าวต่างประเทศ	16 ^{***}	24
รวม	119	210

โดยทั่วไปแล้วเนื้อหาแต่ละประเภทจะมี 24 ตัวอย่าง แต่ที่มีไม่ครบเนื่องจาก

1. ^{*} บางกอกโพสต์ฉบับวันอาทิตย์ไม่มีข่าวธุรกิจโดยกองบรรณาธิการ
2. ^{**} บางกอกโพสต์ไม่มีบทบรรณาธิการในวันเสาร์
3. ^{***} หนังสือพิมพ์บางฉบับไม่มีข่าวบันเทิง - ข่าวสังคม
4. ⁺ เดอะเนชั่นฉบับวันที่ 2 มกราคม 2536 ไม่มีข่าวธุรกิจและบทบรรณาธิการ
5. ⁺⁺ เดอะเนชั่นฉบับวันที่ 2 มกราคม และ 23 มิถุนายน 2536 ไม่มีข่าวกีฬาในประเทศ

ตาราง ๕ จำนวนตัวอย่างจากข้าวหนัก ข้าวเบา และบทรธรรณาศึกษา

ประเภทของ เนื้อหา	บางกอกโพสต์	เดอะเนชั่น	รวม 2 ฉบับ
<u>ข้าวหนัก</u>			
- ข้าวการเมืองโดยนักเขียนหนังสือพิมพ์	24	24	48
- ข้าวการเมืองจากสำนักข่าว	24	24	48
- ข้าวธุรกิจโดยนักเขียนหนังสือพิมพ์	21	23	44
- ข้าวธุรกิจจากสำนักข่าว	24	23	47
รวม	93	94	187
<u>ข้าวเบา</u>			
- ข้าวกีฬาโดยนักเขียนหนังสือพิมพ์	24	22	46
- ข้าวกีฬาจากสำนักข่าวต่างประเทศ	24	24	48
- ข้าวบันเทิงโดยนักเขียนหนังสือพิมพ์	21	23	44
- ข้าวบันเทิงจากสำนักข่าว	16	24	40
รวม	85	93	178
<u>บทรธรรณาศึกษา</u>	21	23	44
รวมทั้งหมด	199	210	409

ตาราง ๗ จำนวนตัวอย่างจาก เรื่องที่ เขียนโดยนักเขียนของหนังสือพิมพ์และ เรื่องที่มาจาก
สำนักข่าวต่างประเทศ

ประเภทของเนื้อหา	บางกอกโพสต์	เดอะ เนชั่น	รวม 2 ฉบับ
<u>เรื่องที่ เขียนโดยนักเขียนของหนังสือพิมพ์</u>			
- ข่าวการเมือง	24	24	48
- ข่าวเศรษฐกิจ - ธุรกิจ	21	23	44
- ข่าวกีฬา	24	22	46
- ข่าวบันเทิง - สังคม	21	23	44
- บทบรรณาธิการ	21	23	44
รวม	111	115	226
<u>เรื่องที่มาจากสำนักข่าวต่างประเทศ</u>			
- ข่าวการเมือง	24	24	48
- ข่าวเศรษฐกิจ - ธุรกิจ	24	23	47
- ข่าวกีฬา	24	24	48
- ข่าวบันเทิง - สังคม	16	24	40
รวม	88	95	183
รวมทั้งหมด	199	210	409

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้สูตรประเมินระดับความยากง่ายต่อการอ่านของ Flesch และ Gunning ประเมินระดับความยากง่ายของแต่ละตัวอย่าง

สูตรของ Flesch*

$$206.835 - 0.846 \text{ wl} - 1.015 \text{ sl}$$

โดยที่ wl (word length) คือ จำนวนพยางค์ของคำ 100 คำ และ sl (sentence length) คือ จำนวนคำโดยเฉลี่ยต่อประโยค

ค่าที่ได้ คือ " คะแนนความง่ายต่อการอ่าน " (Reading Ease score)

สูตรของ Gunning*

$$0.4 (\text{ASL} + \% \text{PS})$$

โดยที่ ASL (average sentence length) คือ จำนวนคำโดยเฉลี่ยต่อประโยค และ % PS (percentage of polysyllables) คือ เปอร์เซ็นต์ของจำนวน " คำยาก " ในตัวอย่างที่ศึกษา

ตัวเลขที่ได้ คือ " ดัชนีความยาก " (Fog Index)

* รายละเอียดได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 2 หัวข้อ " สูตรประเมินระดับความยากง่ายต่อการอ่านของ Flesch และ Gunning "

การทดสอบ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ประเมินระดับความยากง่ายต่อการอ่านของตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้สูตรของ Flesch และ Gunning แล้ว ได้ทดสอบความเชื่อมั่นในการลงรหัส (coder reliability) ดังนี้

1. เลือกตัวอย่างงานเขียน 41 ชิ้น (10 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด) จากหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์และเดอะเนชั่น ฉบับวันที่ 21 กรกฎาคม 2535, 8 กุมภาพันธ์ 2536 และ 24 เมษายน 2536 (เป็นวันที่ซึ่งได้สุ่มเลือกไว้ โดยการจับฉลาก)

ตัวอย่างวันที่ 21 กรกฎาคม 2535 มาจากกลุ่มที่ตัวอย่างมาจากตอนต้นของเรื่อง สำหรับตัวอย่างของวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2536 มาจากตอนกลางของเรื่อง ส่วนตัวอย่างของวันที่ 24 เมษายน 2536 มาจากท้ายเรื่อง

ตัวอย่างทั้ง 41 ชิ้นนั้น เป็นตัวอย่างเดียวกับที่ผู้วิจัยได้คำนวณเพื่อประเมินระดับความยากง่ายต่อการอ่าน โดยใช้วิธีการของ Flesch และ Gunning แล้ว

2. นำตัวอย่างทั้ง 41 ชิ้น ไปให้กลุ่มผู้ทดสอบ 5 คน ลงรหัส (โดยที่ 3 คน ได้คนละ 7 ชิ้น อีก 2 คนได้คนละ 10 ชิ้น) ทุกคนได้รับคำอธิบายทั้งลายลักษณ์อักษรและด้วยคำพูด เกี่ยวกับวิธีการของ Flesch และ Gunning ** ในตัวอย่างแต่ละชิ้นมีเครื่องหมายที่ให้ผู้ทดสอบเริ่มนับคำและพยางค์

* ทั้ง 5 คนทำงานในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น (4 คนจบการศึกษาชั้นปริญญาตรีเอกภาษาอังกฤษ อีก 1 คนจบปริญญาโทนิเทศศาสตร์) ประกอบด้วย นายปรีชาชาล วิริยานุภาพพงศ์ นายคิดชนะ เลอศักดิ์วิมลกุล นางสาวจิรวรรณ ณ ถลาง นายเจริญ หลุ่มรื่นรมย์ และนางสาวมุกตาวรรณ ศักดิ์บุญ

** ตัวอย่างคำอธิบายเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่ในภาคผนวก จ

ในตัวอย่างงานเขียนแต่ละชิ้น สิ่งที่ทำให้ผู้ทดสอบทำมีดังนี้

- หาจุดสิ้นสุดประโยคที่ใกล้ค่าที่ 100 มากที่สุด
- นับจำนวนประโยคจากจุดเริ่มต้น ถึงจุดสิ้นสุดประโยคที่ใกล้ค่าที่ 100

มากที่สุด

- นับจำนวนพยางค์จากจุดเริ่มต้นถึงค่าที่ 100
- นับค่าที่มีตั้งแต่ 3 พยางค์ขึ้นไป (โดยมีข้อยกเว้นบางประการดังที่

Gunning ได้แนะไว้)

3. ผู้วิจัยนำผลที่ผู้ทดสอบทำไปคำนวณเอง แล้วแทนค่าในสูตรของ Flesch และ Gunning หลังจากนั้นนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับผลที่ผู้วิจัยทำไว้ก่อนหน้านี้ ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ โดยใช้ Pearson Product-Moment Correlation

ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences) ในการคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ของผลการลงรหัสทั้งสองครั้ง* หลักการ " Pearson Product-Moment " มีสูตรการคำนวณจากข้อมูลดิบ ดังนี้ (Wimmer and Dominick, 1991: 245)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

โดยที่ r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient)

N = จำนวนชุดข้อมูลทั้งหมด

$\sum X$ = ผลรวมของค่าตัวแปรที่ 1

$\sum Y$ = ผลรวมของค่าตัวแปรที่ 2

$\sum XY$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปรที่ 1 กับค่าตัวแปรที่ 2

* ตารางเปรียบเทียบผลการลงรหัสอยู่ในภาคผนวก ฉ

$\sum X^2$ = ผลรวมของค่าตัวแปรที่ 1 ยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ = ผลรวมของค่าตัวแปรที่ 2 ยกกำลังสอง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลการลงรหัสของผู้วิจัยและผลการลงรหัสของกลุ่มผู้ทดสอบความเชื่อมั่นในการลงรหัสทั้ง 5 คน เป็นดังนี้

1. ความยาวเฉลี่ยของประโยค (sl, ASL) $r = .9896$
2. จำนวนพยางค์ต่อ 100 คำ (wl) $r = .9928$
3. เปอร์เซนต์คำยาก (% PS) $r = .9825$
4. ค่า " คะแนนความง่ายต่อการอ่าน " (RE) $r = .9924$
5. ค่า " ดัชนีความยาก " (FI) $r = .9898$

ตัวเลขดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผลการลงรหัสทั้ง 2 ครั้งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.80 ขึ้นไป) (วิชาวิจัย งามสันติวงศ์, 2537: 279) ซึ่งเป็นการยืนยันความเชื่อมั่นในการลงรหัส อนึ่งสหสัมพันธ์ทุกข้อมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ($p < .001$)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้ตัวอย่างที่ต้องการแล้ว ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. หาค่าความยาวประโยคโดยเฉลี่ย โดยหารจำนวนคำทั้งหมดในตัวอย่าง (ประมาณ 100 คำ) ด้วยจำนวนประโยคในตัวอย่างนั้น*
2. นับจำนวนพยางค์ต่อ 100 คำ ตามหลักเกณฑ์ของ Flesch*
3. นับจำนวน " คำยาก " (คำที่มีตั้งแต่ 3 พยางค์ขึ้นไป) ตามหลักเกณฑ์ของ Gunning แล้วนำไปคำนวณหาค่า " เปอร์เซนต์ของคำหลายพยางค์ "

* ตัวอย่างการหาค่าความยาวประโยคโดยเฉลี่ย การนับจำนวนพยางค์ต่อ 100 คำ การนับจำนวนคำยาก และการหาค่าเปอร์เซนต์ของคำหลายพยางค์ อยู่ในภาคผนวก ก และตัวอย่างใบบันทึกผลการเก็บข้อมูลอยู่ในภาคผนวก ข

4. นำตัวเลขที่ได้จากข้อ 1 และ 2 (ความยาวประโยคโดยเฉลี่ย และจำนวนพยางค์ต่อ 100 คำ) ไปแทนค่าในสูตรของ Flesch ดังนี้

$$206.835 - (0.846 \times \text{จำนวนพยางค์ต่อ 100 คำ}) - (1.015 \times \text{ความยาวประโยคโดยเฉลี่ย})$$

5. นำตัวเลขที่ได้จาก 1 และ 3 (ความยาวประโยคโดยเฉลี่ย และเปอร์เซ็นต์ของคำหลายพยางค์) ไปแทนค่าในสูตรของ Gunning ดังนี้

$$0.4 \times (\text{ความยาวประโยคโดยเฉลี่ย} + \text{เปอร์เซ็นต์ของคำหลายพยางค์})$$

อนึ่ง ในแต่ละตัวอย่างจะได้ตัวเลข 2 ค่า คือ " คะแนนความง่ายต่อการอ่าน " (Reading Ease score) ของ Flesch และ " ดัชนีความยาก " (Fog Index) ของ Gunning

6. นำผลที่ได้ แยกตามประเภทเนื้อหาและลักษณะตัวแปร เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐานต่อไป

นอกจากใช้สูตรประเมินระดับความยากง่ายต่อการอ่านของงานเขียนในหนังสือพิมพ์ บางกอกโพสต์และเดอะเนชั่นแล้ว ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งยังได้มาจากการสัมภาษณ์บรรณาธิการตรวจแก้ไขต้นฉบับ* ของหนังสือพิมพ์ทั้งสอง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการปรับปรุงต้นฉบับงานเขียนชิ้นสุดท้าย

วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ คือ ต้องการทราบข้อมูล และความเห็นจากบรรณาธิการตรวจแก้ไขต้นฉบับ เช่น ระบบการทำงานของกองบรรณาธิการ ความเห็นในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับความยากง่ายต่อการอ่าน การเปรียบเทียบหนังสือพิมพ์ทั้งสองในแง่ความง่ายต่อการอ่านของเนื้อหาและการให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว ข้อมูลและความเห็นของผู้แก้ไขต้นฉบับคงสะท้อนให้ทราบว่า เขาให้ความสำคัญกับเรื่องความยากง่ายของเนื้อหาหนังสือพิมพ์มากน้อยเพียงใด

* บางกอกโพสต์เรียกว่า sub-editor ส่วนเดอะเนชั่นเรียกว่า copy-editor

ผู้วิจัยได้เลือกสัมภาษณ์บรรณาธิการตรวจแก้ไขต้นฉบับจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองแบบเจาะจง จากเดอะเนชั่น 2 คน และจากบางกอกโพสต์ 3 คน โดยที่ทุกคนทำงานกับหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นมาไม่ต่ำกว่า 5 ปี หรือมีตำแหน่งในระดับบริหาร ซึ่งคงจะทำให้เขาทราบระบบการทำงาน และข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์นั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี*

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้มาจาก 2 แหล่งดังที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ ส่วนแรกได้จากการบันทึกข้อมูลโดยใช้สูตรประเมินระดับความยากง่ายต่อการอ่านของเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์และอีกส่วนหนึ่ง เป็นค่าให้สัมภาษณ์ของบรรณาธิการตรวจแก้ไขต้นฉบับ

ข้อมูลที่เป็นตัวเลข เกี่ยวกับความยาวของประโยค ความยาวของคำ จำนวนคำยาก และค่าระดับความยากง่ายต่อการอ่านของเนื้อหา จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติต่อไปนี้

1. สถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของความยากง่ายของเนื้อหาต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ความถี่ และร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)

2. สถิติอ้างอิง (inferential statistics) ใช้ค่า t (t value) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยทั้ง 5 ข้อ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ เป็นระดับที่จะยอมรับสมมุติฐานดังนี้

- สมมุติฐานข้อที่ 1 เนื้อหาของบางกอกโพสต์และเดอะเนชั่นมีระดับความยากง่ายต่างกัน (ใช้ค่า t)
- สมมุติฐานข้อที่ 2 ชาวหนักมีระดับความยากมากกว่าชาวเบา (ใช้ค่า t)
- สมมุติฐานข้อที่ 3 เรื่องที่เขียนโดยนักเขียนของหนังสือพิมพ์มีระดับความง่ายมากกว่าเรื่องที่มาจากสำนักข่าวต่างประเทศ (ใช้ค่า t)
- สมมุติฐานข้อที่ 4 ชาวหนักมีระดับความยากมากกว่าบรรณาธิการ (ใช้ค่า t)
- สมมุติฐานข้อที่ 5 ผลที่ได้จากการใช้สูตรของ Flesch และ Gunning มีความสอดคล้องกัน (ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์)

สำหรับข้อมูลที่เป็นค่าให้สัมภาษณ์ของบรรณาธิการตรวจแก้ไขต้นฉบับ เมื่อจำแนกประเด็นต่าง ๆ แล้ว จะนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ

* คำถามสำหรับสัมภาษณ์บรรณาธิการตรวจแก้ไขต้นฉบับ อยู่ในภาคผนวก ง